

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-02079/2020-ERU

V Praze dne 19. června 2020

Č. j. 02079-14/2020-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-02079/2020-ERU a zahájeném z moci úřední dne 13. května 2020 podle § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) ve spojení s § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je [REDAKCE]

[REDAKCE] ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2019 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, kterým je [REDAKCE]

[REDAKCE] (dále také „účastník řízení“), se uznává vinným ze spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona, kterého se dopustil úmyslně tím, že v přesně nezjištěné době ode dne 25. září 2019 do dne 2. října 2019 [REDAKCE]

[REDAKCE] provedl v rozporu s § 28 odst. 3 energetického zákona v odběrném místě [REDAKCE] pro bytovou jednotku [REDAKCE] zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že v rozvaděči elektroměrů, v zabezpečovací krabici KP01 propojil přívodní jednofázový vodič Cu 6 mm² s vývodním vodičem Cu 6 mm² a uvedl do polohy zapnuto hlavní jistič 25A, v důsledku čehož umožnil v bytě [REDAKCE] odebírat neměřenou elektřinu.

II. Podle § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona a § 90 odst. 4 energetického zákona se účastníku řízení za spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 10 000 Kč** (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 24520.

III. Podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníku řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši**

pausaální částky 1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 24520.

IV. Podle § 89 odst. 2 a 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozenému, společnosti **ČEZ Distribuce, a. s.**, se sídlem Děčín - Děčín IV-Podmokly, Teplická 874/8, PSČ 40502, IČO: 247 29 035 (dále také „poškozený“), **nárok na náhradu škody nepřiznává** a v souladu s § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozený **s tímto nárokem odkazuje na soud.**

Odůvodnění

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále také „Úřad“ nebo „správní orgán“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle § 18 energetického zákona bylo dne 30. ledna 2020 Městským obvodem Ústí nad Labem-Neštěmice, Komisí pro projednávání přestupků, usnesením [REDAKCE] postoupeno oznámení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, Územního odboru Ústí nad Labem, Obvodního oddělení Krásné Březno (dále také „Policie ČR“) [REDAKCE] [REDAKCE] společně s kopií spisového materiálu (dále jen „spis Policie ČR“) o přestupku, kterého se měl dopustit účastník řízení tím, že dne 25. září 2019 neoprávněně zasáhl do rozvodné sítě elektřiny, kdy v rozvaděči elektroměrných hodin v jističí krabičce k bytu č. [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] propojil přívodní a odchozí vodiče, čímž umožnil odebírání elektřiny mimo měřenou soustavu.

II. Průběh správního řízení

Správní orgán podle § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 46 správního řádu dne 13. května 2020 vyrozuměl účastníka řízení o zahájení řízení o přestupku doručením oznámení o zahájení řízení č. j. [REDAKCE]. Zároveň byl účastník řízení vyrozuměn o možnosti nahlížet do spisu, o právu žádat o nařízení ústního jednání ve smyslu § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a o možnosti vyjádřit se k věci. Účastník řízení svého práva nevyužil.

O zahájení správního řízení správní orgán též v souladu s § 70 zákona o odpovědnosti za přestupky vyrozumívá osoby, kterým mohla být spácháním přestupku způsobena škoda, o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody nebo nárok na vydání bezdůvodného obohacení, o čemž správní orgán vyrozuměl poškozeného přípisem č. j. [REDAKCE] ze dne 25. května 2020, který byl doručen poškozenému téhož dne. Poškozený podáním zn. [REDAKCE] ze dne 26. května 2020 č. j. [REDAKCE] (doručeným Úřadu dne 27. května 2020) uplatnil nárok na náhradu majetkové škody v souhrnné výši 11 958,77 Kč.

Přípisem č. j. [REDAKCE] ze dne 1. června 2020 doručeným účastníku řízení dne 4. června 2020 vyrozuměl správní orgán účastníka řízení o shromáždění podkladů pro vydání rozhodnutí a ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu poskytl účastníkovi řízení možnost vyjádřit se ke shromážděným podkladům pro vydání rozhodnutí a doložit majetkové poměry, a to do deseti dnů ode dne doručení předmětného vyrozumění. Účastník řízení svého práva nevyužil.

Přípisem č. j. [REDAKCE] ze dne 1. června 2020 doručeným poškozenému téhož dne vyrozuměl správní orgán poškozeného o shromáždění podkladů pro vydání rozhodnutí a ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu poskytl poškozenému možnost vyjádřit se ke shromážděným podkladům pro vydání rozhodnutí, a to do sedmi kalendářních dnů ode dne doručení předmětného vyrozumění. Poškozený svého práva nevyužil.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-02079/2020-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu.

III. Zjištění a popis skutkového stavu

Ze spisu Policie ČR bylo zjištěno, že dne 15. října 2019 zaměstnanec společnosti NTL Forensics, a.s., se sídlem Pod pekárny 161/7, 190 00 Praha 9 – Vysočany, IČO: 277 71 831, provádějící kontroly odběrných míst pro poškozeného, oznámil podezření na neoprávněný odběr elektřiny v odběrném místě [REDAKCE]

Policie ČR na místě za účasti zaměstnance společnosti NTL Forensics a.s. zjistila, že v budově na adrese [REDAKCE] v jistící krabici bez krytu a bez plomb nacházející se na místě demontovaného elektroměru je vodivě spojen fázový přívodní a odvodní vodič pro byt č. [REDAKCE]. Hlavní jistič pro tento byt se nacházel v poloze zapnuto. Uživatelé bytu č. [REDAKCE] umožnili dne 30. listopadu 2019 Policii ČR soupis elektrospotřebičů v bytě č. [REDAKCE].

Jak vyplývá ze spisu, do úředního záznamu o podání vysvětlení Policii ČR dne 18. prosince 2019 účastník řízení uvedl, že bydlí v bytě č. [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] společně se svou partnerkou a jejich [REDAKCE] dětmi. Na užívání tohoto bytu neměl s majitelem domu uzavřenou nájemní smlouvu, ale prý mu bylo přislíbeno majitelem, že ji přinese. Do bytu není zaveden zvonek a není přidělena poštovní schránka. Do bytu č. [REDAKCE] na shora uvedené adrese se účastník řízení společně s partnerkou a jejich dětmi nastěhoval dne 20. září 2019. Účastník řízení vypověděl, že jelikož neměl uzavřenou nájemní smlouvu s majitelem domu, odmítla společnost ČEZ provést připojení bytu k dodávce el. energie. Byli tedy několik dní bez elektřiny, avšak užívání bytu bez el. energie bylo nesnadné. U rozvaděče potkal [REDAKCE] který byl uživatelem bytu ve shora uvedeném domě, který se „hrabal“ v rozvaděči. Účastník řízení se jej ptal, co dělá, a bylo mu na tuto otázku odpovězeno, že jim asi před týdnem byl demontován elektroměr a že připojuje do bytu sobě a synovi elektřinu. Účastník řízení jej žádal, aby připojil také jím užívaný byt, ale [REDAKCE] to odmítl. Účastník řízení sledoval, jak to učinil, a posléze stejným způsobem připojil jím užívaný byt k dodávce el. energie. Účastník řízení popsal provedení tak, že nejdříve hlavní jistič náležející k bytu č. [REDAKCE] dal do polohy vypnuto. Pak odšrouboval šroub z průhledné krabičky umístěné namísto elektroměru a propojil dva vodičí dráty a hlavní jistič dal do polohy zapnuto a el. energie v bytě fungovala. Účastník řízení uvedl, že takto odebírali v bytě č. [REDAKCE] el. energii až do doby odpojení techniky společnosti ČEZ. Dále uvedl, že škodu na odebrané elektřině je ochoten a schopen zaplatit. Dále uvedl, že si je vědom toho, že provedl protiprávně zapojení el. energie.

Poškozený dne 18. října 2019 písemně Policii ČR sdělil, že demontáž elektroměru z odběrného místa č. [REDAKCE] proběhla dne 8. srpna 2019. Poslední pracovní výkaz na adrese [REDAKCE] eviduje poškozený ze dne 25. září 2019, kdy byla provedena demontáž elektroměru z odběrného místa č. [REDAKCE].

Správní orgán pro určení data spáchání skutku vycházel ze spisového materiálu, dle kterého došlo k demontáži elektroměru v odběrném místě č. [REDAKCE] dne 25. září 2019 a dále z výpovědi [REDAKCE], který do úředního záznamu Policii ČR vymezil termín, kdy provedl neoprávněný zásah „asi týden“ po odebrání elektroměru. Úřední záznam o podání vysvětlení [REDAKCE] byl vložen do spisového materiálu dne 25. května 2020 pod č. j. [REDAKCE]. Z podání vysvětlení účastníka řízení učiněné do úředního záznamu Policie ČR konkrétní termín nevyplývá, proto správní orgán vymezil datum spáchání skutku tak, že k němu došlo v přesně nezjištěné době ode dne 25. září 2019 do dne 2. října 2019.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

Dle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Zákon o odpovědnosti za přestupky upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku.

Podle § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější.

S ohledem na výše uvedené správní orgán uvádí, že ustanovení § 28 odst. 3 energetického zákona a navazující přestupek dle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona a maximální výše pokuty, kterou lze za předmětný přestupek dle § 90 odst. 4 energetického zákona uložit, nebyly v rozhodném období, tj. od doby spáchání přestupku do současnosti způsobem dopadajícím na projednávaný skutek novelizovány, tzn., že skutková podstata projednávaného přestupku a obsahové znění předmětných ustanovení včetně zákonem stanovené maximální výše možné sankce (pokuty), zůstaly dle příslušných ustanovení energetického zákona zachovány (totožné).

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za posuzované skutky (přestupky) a uložení správního trestu je tedy s ohledem na výše uvedené rozhodnou právní úpravou zákon o odpovědnosti za přestupky ve spojení se správním řádem a energetický zákon.

IV. II. Obecný právní rámec

Podle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provede zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy v rozporu s § 28 odst. 3 energetického zákona nebo provede zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy v rozporu s § 71 odst. 11 energetického zákona.

Energetický zákon v § 28 odst. 3 stanoví, že na odběrných elektrických zařízeních, kterými prochází neměřená elektřina, nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy. Tím, že v přesně nezjištěné době ode dne 25. září 2019 do 2. října 2019 účastník řízení provedl bez předchozího souhlasu provozovatele

distribuční soustavy zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, porušil obecný zákaz obsažený v § 28 odst. 3 energetického zákona.

Přestupek, kterého se účastník řízení dopustil, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona.

IV. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je jedním ze znaků přestupku ve smyslu § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona provedení zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy v rozporu s § 28 odst. 3 energetického zákona, tzn. nevyžádání si souhlasu před provedením zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina. Ze spisového materiálu, který měl správní orgán k dispozici, i z vyjádření účastníka řízení v dané věci je nesporné, že účastník řízení si před provedením zásahu na odběrném elektrickém zařízení nevyžádal souhlas provozovatele distribuční soustavy.

V daném případě není na základě vyjádření účastníka řízení a dalších skutečností vyplývajících ze shromážděných podkladů pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo provedl zásahy na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení porušil zákaz stanovený v § 28 odst. 3 energetického zákona, tj. bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy zasahovat do odběrných elektrických zařízení, kterými prochází neměřená elektřina, čímž účastník řízení naplnil formální znaky přestupku podle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální znaky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky, dle kterého platí, že přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům, neboť aktivním jednáním účastníka řízení v projednávaném případě došlo k neoprávněnému zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy, a to s výše uvedenými následky. V jednání účastníka řízení lze tudíž shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu elektrizační soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím obecného zákazu, že na odběrných elektrických zařízeních, kterými prochází neměřená elektřina (před měřicím

zařízením), nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové nebo provozovatele distribuční soustavy podle § 28 odst. 3 energetického zákona.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil § 28 odst. 3 energetického zákona a v projednávaném případě byly naplněny formální i materiální znaky přestupku dle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

Ve smyslu § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupkem škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Dle § 15 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek vyžaduje zavinění. Postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.

Dle § 15 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupek spáchán úmyslně, jestliže pachatel chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem [písm. a) téhož ustanovení], nebo věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn [písm. b) téhož ustanovení].

Dle § 15 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí [písm. a) téhož ustanovení], nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým poměrům vědět měl a mohl [písm. b) téhož ustanovení].

Účastník řízení se ke svému protiprávnímu jednání doznal a doznal též, že připojení provedl za účelem odběru elektřiny, a to bez měřicího zařízení. Správní orgán nemohl dospět k jinému závěru, než že účastník řízení spáchal přestupek ve smyslu § 15 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky úmyslně, neboť ze zjištěných skutečností a okolností daného případu vyplývá, že svým jednáním chtěl porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, tím spíše, že mu muselo být známo, že je nepřipustné provádět neoprávněný zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy a také, že odběr elektrického proudu bez uzavřené smlouvy a bez měření je nezákonný (nepřipustný).

S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za úmyslné spáchání přestupku dle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona, kterého se dopustil porušením § 28 odst. 3 energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

V. Uložení správního trestu

Podle § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (a) napomenutí, (b) pokuty, (c) zákazu činnosti, (d) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (e) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Dle § 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

Úřad v rámci výkonu dozoru nad dodržováním energetického zákona ve smyslu § 18 odst. 1 písm. a) energetického zákona (jakožto zvláštního zákona ve vztahu k zákonu o odpovědnosti za přestupky), ukládá na základě zjištění porušení energetického zákona dle § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona pokuty a dle § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona opatření k nápravě, jejichž účelem je odstranění protiprávního stavu.

V projednávaném případě nebude aplikován institut upuštění od správního trestu dle § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Úřad je při stanovení výše trestu (pokuty) také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

Dle § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.

Podle § 90 odst. 4 energetického zákona lze za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až y) nebo odstavci 2 písm. c) nebo odstavci 3 uložit pokutu až do výše 100 000 Kč. Správní orgán s ohledem na zjištěné skutečnosti a shora uvedené okolnosti daného případu rozhodl o uložení správního trestu ve smyslu § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona ve formě pokuty. Uložení správního trestu ve formě pokuty považuje správní orgán v projednávaném případě za zákonné, vhodné a účelné, přičemž tento správní trest zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Při určení druhu správního trestu (pokuty) a jeho výměry zohlednil správní orgán všechny shora uvedené a zjištěné skutečnosti projednávaného případu.

Zejména přihlédl ve smyslu § 37 a § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku; k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem; k významu a rozsahu následku přestupku a k druhu a míře zavinění. V neposlední řadě správní orgán přihlédl správní orgán též k osobě pachatele, tj. účastníka řízení.

Správní orgán při stanovení výše uložené pokuty zohlednil přitěžující a polehčující okolnosti, tak jak je uvedeno níže.

Co se týče povahy a závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání účastníka řízení porušuje obecný zákaz jakýchkoliv zásahů na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům.

Správní orgán se dále zabýval druhem a mírou zavinění, kdy obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. V průběhu řízení vyšlo najevo, že účastník řízení provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení úmyslně, aby mohl odebírat elektřinu v bytě ■■■■■, ačkoli spotřeba nebyla zaznamenávána, k čemuž správní orgán přihlédl při určení výše pokuty jako k okolnosti přitěžující.

Při posuzování významu a rozsahu následků přestupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přestupku (tedy odběrné elektrické zařízení a zájem společnosti na bezporuchovém provozu energetických zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení a jaká je výše škody. Přitom dospěl správní orgán k závěru, že účastník řízení se dopustil svým aktivním jednáním porušení objektu, což správní orgán vyhodnotil jako okolnost přitěžující.

Co se týče osoby pachatele, tj. účastníka řízení, správní orgán posuzoval postoj účastníka řízení ke spáchanému přestupku. Účastník řízení se ke svému jednání přiznal a k objasnění přestupku poskytl součinnost, proto tuto okolnost správní orgán hodnotí jako polehčující.

Při stanovení výše uložené pokuty je nutno dle § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zejména zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení – obviněnými z přestupku, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Správní orgán uvádí, že nemá povědomí o tom, že by s účastníkem řízení, bylo, kdy vedeno jiné správní (přestupkové) řízení z důvodu porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říci, porušení právního předpisu ve věcné působnosti Úřadu účastníkem řízení je ve správním (přestupkovém) řízení projednáváno poprvé, což správní orgán vyhodnotil jako výrazně polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Účastník řízení nevyužil svého práva a nedoložil své aktuální majetkové poměry. Případný nedostatek majetku nemůže být sám o sobě důvodem, na jehož základě se pachatel může zbavit odpovědnosti za spáchaný přestupek a své protiprávní jednání. Na druhé straně však ukládaná sankce nesmí být pro pachatele likvidační. Pokuta uložená ve výši 10 % maximální možné částky je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníkovi řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náhrada škody

Ze spisu Policie ČR je zřejmé, že poškozený dne 15. ledna 2020 zaslal Policii ČR vyčíslení náhrady škody za zjištěný neoprávněný odběr elektřiny tak, že stanovil vyčíslení škody za neoprávněný odběr v [REDAKCE] v celkové částce 11 958,77 Kč včetně daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“), ve výši 21 % která se skládá z ceny elektřiny za neoprávněný odběr v částce 1 171,62 Kč a z prokazatelně nezbytně nutných nákladů vynaložených zejména na zjišťování neoprávněného odběru a jeho přerušování v částce 10 787,15 Kč.

Po vyznění správního orgánu o možnosti uplatnit nárok na náhradu majetkové škody nebo na vydání bezdůvodného obohacení, poškozený uplatnil nárok na náhradu škody v celkové výši 11 958,77 Kč a uvedl, že výpočet náhrady škody byl proveden ze spotřebičů zjištěných na předmětném odběrném místě, za období zjištěným PČR. Dále uvedl, že dle výše

uvedených parametrů množství neoprávněně spotřebované elektřiny je 206 kWh a cena elektřiny za tento neoprávněný odběr činí 1 171,62 Kč, zřejmě včetně DPH. Dále uvedl, že tato náhrada je dále zvýšena dle § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 Sb., o způsobu stanovení náhrady škody při neoprávněném odběru, neoprávněné dodávce, neoprávněném přenosu nebo neoprávněné distribuci elektřiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 82/2011 Sb.“), o prokazatelně nezbytně nutné náklady vynaložené zejména na zjišťování neoprávněného odběru a jeho přerušení, kterou uvedl celkem 10 787,15 Kč včetně DPH.

Z dopisu poškozeného ze dne 15. ledna 2020 adresovaného Policii ČR vyplývá, že vyčíslení škody za neoprávněný odběr v [redacted] poškozený vyčísлил v souladu se skutečnostmi zjištěnými Policií ČR (datum neoprávněného zásahu), přičemž počátek neoprávněného odběru vymezil dnem 25. září 2019 a ukončení vymezil datem přerušení neoprávněného odběru, tj. dnem 15. října 2019, přičemž vycházel ze soupisu v bytě zjištěných elektrospotřebičů (el. boiler, osvětlení, el. sporák, rychlovarná konvice, mikrovlnná trouba, kombinovaná chladnička, pračka, 2xTV) a podle § 9 odst. 1 vyhlášky č. 82/2011 Sb. vyčísлил náhradu škody za neoprávněný odběr na částku 1 171,62 Kč včetně DPH. Spotřebu poškozený vypočetl dle „Metodiky výpočtu spotřeby elektřiny s ohledem na využití instalovaných elektrospotřebičů, jejich typické příkony a doby provozování“, vypracované VŠB – Technickou univerzitou Ostrava, Centrum ENET. Autorem metodiky VŠB a vlastního výpočtu je Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, Centrum ENET, se sídlem 17. listopadu 15/2172, 708 33 Ostrava – Poruba. Dopis poškozeného adresovaný Policii ČR uvádí odkaz na tabulku s výpočtem, která měla být zaslána Policii ČR v předchozím přípise ze dne 21. srpna 2018, přičemž tato tabulka má obsahovat jednotlivé kroky náhradního výpočtu spotřeby pro účely výpočtu škod. Předmětnou tabulku ani metodiku, na niž poškozený odkazuje, však správnímu orgánu nezaslal. Poškozený dále konstatoval, že dle tohoto výpočtu (zřejmě na základě shora uvedeného) vychází spotřeba za období 25. září 2019 až 15. října 2019 na 206 kWh. Výši náhrady škody poškozený stanovil oceněním množství neoprávněně odebrané elektřiny cenami podle cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu platného v době zjištění neoprávněného odběru elektřiny, a uvedl, že jde o cenu odchylky a ostatních regulovaných cen. Pro rok 2019 je cena 5,68748/kWh, kterou vynásobil vypočtenou spotřebou 206 kWh, čímž dospěl k částce náhrady škody za neoprávněný odběr 1 171,62 Kč včetně DPH. Výše vzniklé škody byla poškozeným dle § 51 odst. 3 energetického zákona ve spojení s § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 Sb., zvýšena o prokazatelně nezbytně nutné náklady vynaložené zejména na zjišťování neoprávněného odběru a jeho přerušení vyčíslené poškozeným na částku 10 787,15 Kč včetně DPH. V celkovém souhrnu tak celková nárokovaná částka poškozeným jako náhrada škody za neoprávněný odběr v bytě č. [redacted] činí 11 958,77 Kč včetně DPH.

Dle § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán uloží obviněnému povinnost nahradit poškozenému škodu, jestliže byla tato škoda způsobena spácháním přestupku, nebyla obviněným dobrovolně nahrazena a její výše byla spolehlivě zjištěna; jinak poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení.

V rámci řízení bylo zjištěno, že v důsledku jednání účastníka řízení spočívajícího v tom, že bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina tak, že v odběrném místě [redacted] v rozvodné skříni, v místě demontovaného elektroměru, odstranil kryt zabezpečovací krabičky KP 01 a uvnitř krabičky vodivě spojil přívodní a odvodní fázové vodiče a zapnul hlavní jistič 25A do polohy zapnuto,

v důsledku čehož došlo k průtoku a odběru neměřené elektřiny ve shora uvedeném bytě nepochybně vznikla poškozenému jakožto provozovateli distribuční soustavy škoda. Ze spisového materiálu vyplývá, že tuto škodu účastník řízení dosud poškozenému neuhradil.

V přestupkovém řízení správní orgán rozhoduje o vině pachatele a ukládá za přestupek trest. Pro správní trestání platí obdobné principy jako pro trestání soudní a v řízení o přestupcích se analogicky uplatní principy stanovené trestním právem, pokud analogie není k újmě účastníka tohoto řízení (pachatele). Také toto trestání musí podléhat stejnému režimu jako trestání za trestné činy a v tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu. (Viz analogicky např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 27. října 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. dubna 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67 i nálezy Ústavního soudu ze dne 11. března 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02 a nálezy Ústavního soudu ze dne 17. ledna 2008, sp. zn. II. ÚS 82/07 - 1).

Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 17. května 2016, sp. zn. I. ÚS 3363/14 - 1, uvedl, že *„jediným důkazem o výši způsobené škody jako znaku trestného činu krádeže nemůže být pouhé odborné vyjádření společnosti, u níž lze pochybovat, zda není ve věci vyloučená. Pravidlem by naopak mělo být přibrání znalce, u kterého pro jeho poměr k věci či stranám trestního řízení nebudou důvody pro jeho vyloučení. Jen ve výjimečných případech a ze zvlášť závažných důvodů trestní soudy rozhodující o neoprávněném odběru elektřiny nemusí znalce přibrat. Tento svůj postup ale musí náležitě a pečlivě odůvodnit.“* Tento závěr je dle názoru správního orgánu s ohledem na skutečnost, že v řízení o přestupku je nezbytné se řídit stejnými principy jako v řízení trestním, zejména v případě, kdy je tento postup uplatněn ve prospěch pachatele, plně aplikovatelný i na projednávaný případ.

Poškozený uvedl, že škodu v souladu s vyhláškou č. 82/2011 vypočítal podle soupisu elektrických spotřebičů v bytě dle „Metodiky výpočtu spotřeby elektřiny s ohledem na využití instalovaných elektrospotřebičů, jejich typické příkony a doby provozování“, vypracované VŠB – Technickou univerzitou Ostrava, Centrum ENET. Autorem metodiky VŠB a vlastního výpočtu je Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, Centrum ENET, se sídlem 17. listopadu 15/2172, 708 33 Ostrava – Poruba, a doby neoprávněného odběru, kterou stanovil podle data zjištěného Policií ČR, tj. ode dne 25. září 2019 do dne zamezení neoprávněného odběru, tj. do dne 15. října 2019. Předmětnou tabulku s výpočtem ani použitou metodiku pro výpočet, na niž poškozený odkazuje, však správnímu orgánu nedoložil. Policií ČR bylo zjištěno několik elektrospotřebičů. Je nepochybné, že všechny zaevidované spotřebiče nebyly a některé spotřebiče ani nemohly být užívány 24 hodin denně. Správní orgán z uvedeného důvodu proto škodu ve výši 1 171,62 Kč vč. DPH vyčíslenou poškozeným za neoprávněný odběr elektřiny v bytě, ke které došlo v důsledku přestupku spáchaného účastníkem řízení, nepovažuje za spolehlivě zjištěnou.

Co se týče části škody ve výši 10 787,15 Kč vč. DPH, kterou poškozený uplatnil jako prokazatelně nezbytně nutné náklady vynaložené zejména na zjišťování neoprávněného odběru a jeho přerušení, její výše vyplývá pouze z vyjádření poškozeného. Způsob jejího určení poškozený nijak nedoložil ani neuvedl, jakým způsobem byly tyto náklady vynaloženy.

Dle § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 Sb., je součástí náhrady škody vzniklé provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy i právo na úhradu prokazatelných nezbytně nutných nákladů vynaložených na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny, neoprávněné dodávky elektřiny, neoprávněného přenosu elektřiny nebo neoprávněné distribuce elektřiny, jejich přerušení a přezkoušení měřicího zařízení a případné znalecké

posudky, které nejsou zahrnuty do regulovaných cen za přenos elektřiny nebo za distribuci elektřiny.

Z uvedeného ustanovení vyhlášky č. 82/2011 Sb. je přitom zřejmé, že nutnou podmínkou pro to, aby mohly být součástí náhrady škody vzniklé poškozenému rovněž náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny, musí se jednat o náklady prokazatelné a nezbytně nutné. Zda se o takové náklady skutečně jedná, však poškozený v rámci jím uplatňovaného nároku neuvedl a žádné doklady, z nichž by mohl správní orgán zjistit, že se skutečně jedná o náklady, které poškozený prokazatelně a nezbytně vynaložil na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny vzniklého v důsledku jednání účastníka řízení a následného přerušení neoprávněného odběru, poškozený nedoložil. Správní orgán proto z uvedených důvodů nárokovanou škodu ve výši 10 787,15 Kč vč. DPH uplatněnou poškozeným jako náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny a jeho přerušení vzniklé v důsledku přestupku spáchaného účastníkem řízení nepovažuje za spolehlivě zjištěnou, neboť není zřejmé, jak byla poškozeným stanovena, a poškozený tuto škodu uplatňuje pouze na základě svého vyjádření.

Z § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že pokud výše škody nebyla spolehlivě zjištěna, správní orgán poškozenému nárok na náhradu škody nepřiznává a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně se postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení. Průtahy v řízení mohou vznikat například tehdy, pokud by vzhledem ke složitosti posouzení výše vzniklé škody musely být zpracovány znalecké posudky apod. Není totiž zpravidla v možnostech orgánů projednávajících přestupky, aby v řízení o přestupku zjišťovali škodu, která zatím spolehlivě zjištěna nebyla, a nahrazovaly tak civilní soudy (viz Jemelka, L., Vetešník P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck 2017, s. 797).

Jinými slovy, řízení o náhradě škody (adhezní řízení) má ve vztahu k meritornímu v rámci řízení o přestupku, byť je jeho integrální součástí, v jistém smyslu pouze akcesorickou povahu, a procesní činnost správního orgánu tak nemůže přesahovat v daném ohledu aktivitu směřující k náležitému rozhodnutí o vině a případném trestu. Toliko občanskoprávní řízení je řízením bezvýjimečně zaručujícím (za splnění zákonem předepsaných podmínek) možnost domoci se uplatněného majetkového nároku. Obecně tedy platí, že postup spočívající v odkázání poškozených s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, nepředstavuje odepření spravedlnosti, ale ústavněprávně regulární použití institutu urychlujícího sankční řízení (viz analogicky např. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. února 2015, sp. zn. II. ÚS 165/15). Správní orgán proto o nároku poškozeného o náhradě škody rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí, a odkázal jej s tímto nárokem na soud.

VII. Náklady řízení

Souběžně je výrokiem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, ve znění pozdějších předpisů, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Obviněný, tj. účastník řízení může proti tomuto rozhodnutí podat v souladu s § 96 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky rozklad v plném rozsahu. Poškozený má právo v souladu s § 96 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky podat rozklad pouze proti výroku o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a proti výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

Mgr. Jan Křepinský, v.r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha